

විෂය - නරතනය

තුන්වන වාරය - නොවැම්බර - සතිය - 04

ඁ්‍රෝජිය - 9

සැකසුම - එම්. ඩී. රංගන එම්. මූණසිංහ මයා

ර/නිවි/රුක් මහා විද්‍යාලය, කළචාන.

කියාකාරකම : ශික්ෂකී සුවිශේෂී ලක්ෂණ විමසම.

රන්වන දුන් එහි සුවිශේෂතා - කාමිකාර්මික ජන ජ්වන රටාවක් ගත කරන ගැමි පරිසරයක ජ්වත්වන ගොවියන්, ගෙවිලියන් තම කාමිකාර්මික ජ්වතයේ සිදු කරනු ලබන යම් යම් සංසිද්ධි කිහිපයක් ද සැශ්‍රීකත්වය හා මුවුන්ගේ ගැමි සංස්කෑතිය පිළිබඳව ද මෙම ගිතයෙන් අර්ථ ගැන්වේ. ඒ සඳහා ගිත රවකයා ගැමි ජන වහරේ එන සරල බස්වහර කාව්‍යාත්මක ව ගළපා සහංස්කිත රසජනනය කරලීමට සමත් වී ඇත. ගිතයේ එන, 'ඉග තෙලවා කපමු, තෙලමු මිටි බැඳුලා, හෝදියා යන වවන බලන්න. ඉග තෙලවා යන්නේ කාන්තාවත් ය. ගැමි ලියන්ගේ සුන්දරත්වය, සුංඛාමල බව, ස්ත්‍රී පුරුෂ හේදයකින් තොර ව තම කාර්යයෙහි නියැලෙන බව, සාමූහික ව ප්‍රිතිමත් ව කාර්යය කරන බව හැගවීමට මෙම වවන යොදා ගෙන ඇති ආකාරය කොතරම් අගනේ ද? කාමි කරමාත්තයේ මිටි බැඳුලා යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ ගොයි කපා එය කොටස කොටස එකතු කර එකතු සම ප්‍රමාණයෙන් ගැට ගසීමයි. 'මද සුළුගේ කුල්ලෙන් පොලුලා හෝ....යි....යා තල වැවිලා බොල් පොතු හැරුලා' මෙවැනි වවන යොදා තිබේමෙන් කාර්ය රාජියක කාර්යක්ෂම බව කියාපායි. ධානාව වර්ග නෙළා ගත් පසු කාවුව බොල් පොතු සියල්ල ඉවත් කර ගත යුතු ය. ඒ සඳහා ධානා භාදින් වේලා ගත යුතු ය. තෙත් සහිත නම් සුළුගේ පොලා බොල්පොතු ඉවත් කර නොහැකි ය.

ගිත රවකයා සරල වවන කිහිපයක් යොදාගෙන එම කාර්යසියල්ල තුවා දැක්වීමට සමත් ව ඇත. එසේ ම රංවුව, හාමත, කරුණා වැනි වවන යොදා ගෙන ගැමි පරිසරයක ඇති නිරව්‍යාජ බව පෙන්වාදීමට සමත් ව ඇත. ගිතයක අර්ථය හාමත මෙන් ම එහි කළාත්මක පසුබිම පිළිබඳ විවාරාත්මක විග්‍රහයක රසවිදීම මගින් රසඡ්‍යතාව වඩා වර්ධනය කරගත හැකි ය. උදෑසන ම සුරුය කුමරුන් ලොව බලදී දෙවිදේවතාවුත්ගේ පිහිටි ආරක්ෂාව ලබන ගොවී රුළු තම ජ්වතයේ ඉහළ ම රාජකාරිය ඉටු කර ගැනීමේ අරමුණින් කුමුරට යයි. ඒ බව ගිතය ආරම්භයේදී, 'දිනිදා උදය ගිර මුදුනෙන් නැග එනවා සුරිදා පිහිට යැද ගොවී කුමුරට යනවා' යන්නෙන් දැක්වේ. මෙයින් ගැමියා තුළ පවතින ආගමික හක්තිය ඇදිනිලි හා විශ්වාස පැහැදිලි වේ. එසේ ම විලම්බ ලයට එය ගැයෙදී හක්තිමත් බව තව දුරටත් තීවු වේ. ගිත රවකයා එසේ නිමවු පදවැල් ගිතයේ කාලය හා ලය වෙනස් කරමින් (දුන ලයට හා මාත්‍රා 2+2 කාලයට) ගයනු ලැබේ. 'රන්වන් දුල් කරලින් පැසිලා නැමිලා බරවිලා තල වැවිලා රමණී සේහ්‍රා කෙත්වතු පිරිලා සාරා....' ලෙස මෙහිරි තදින් ගිත ගායනය ඇශේන විට එහි රසය උදීපනය වේ. තල කරල් රන්වන් පාටින් එකත්පසට බර වෙයි. එම ගොවින්මෙහි කළ වැවිලා ඇතු. කෙත්වතු පිරි සාරවත් බවින් පරිපූරණ ය. මෙය රමණීය වූ දුරශනයකි. වින්ත රුප මැවෙන ආකාරයට ගිතයේ කාලය, ලය හා සංගිතය යොදා තිබේම ඉත් වමත්කාරණක ය. එමෙන් ම ගිත බණ්ඩ නැවත නැවත ගායනා කිරීමෙන් ගිත රසය තීවු වේ. 'කෙත්වතු පිරිලා සාරා හෝ කෙත්වතු පිරිලා සාරා' ඉග තෙලවා කපමු නෙළමු, මිටි බැඳුලා හිස මත තබලා යාමු පෙළ සැදිලා, අස්වනුනෙනළන අවස්ථාවින්ට ගොපු දරුවන් සමග ගවයෝ රංවු ගැසී රෙට යති. ගවයන් බට ලි මිහිරෙන් මත් වී යන බව ගිත රවකයා රසික හදවතට පවතියි.

ගොවී බිම ගොවියාට රන් බිමකි. කමා දුක් මහන්ස්වී සයිලු පල ලබා ගැනීමට යන මොහොතේ ගොවී සිත සතුරින් පිනා යයි. ප්‍රිතියෙන් උදීදාමයට පත් වේයි. ඒ අවස්ථාව වවනයෙන් කියා නිම කිරීමට නොහැකි ය. ගැමි පරිසරයේ ඇති නිරව්‍යාජ බව ත් ඒ හා බැඳුණු සිරින් විරින් ආදියට පණ පොවන ගොවී රජාගේ හාමත දුරු වන්නේ වෙහෙස මහන්සියෙන් ලබාගන්නා අස්වැන්නේනෙහි. බොල් පොතු හැරුලා ගත් ධානාවිලින් කමත පිරි ඉතිරි ගොසිනි. මේ ආකාරයට ගොවින්ම සරු අස්වැන්න ලබා ගැනීමට හිරු රුදාලාගේ හා දෙවියන්ගේ පිහිට ලැබ සාමූහික බවින් හා හක්තියෙන් යුතු ව තම ගුම්යේ අගුල්ලය ලබාගන්නා ගොවී මහතාගේ සිත ප්‍රෝටොට පත් ව පිරි ඉතිරි යන සතුරින් යුතු අවස්ථාව හැරිමෙන් යුතු ව ප්‍රකාශ කරයි. අර්ථ රසයට ගබඳ රසය ද මතා ව ගළපා ගිතය පද රාජිය වර්ධනය කළ හැකි සාර්ථක නිරමාණයකි.

ඒදිනෙදා ජ්‍යෙෂ්ඨයේ අත්දකින අවස්ථා අතර එක් සුවිශේෂ අවස්ථාවකි වැස්ස වැඩාගෙන එන මොහොත. බොහෝවිට අවට වටපිටාව වමත්කර ජනක පරිසරය අප සිත තුළ මො පායි. සමහර විටෙක සිත ප්‍රීතියෙන් පිනායදී කවත් විටෙක හයංකර සිතිවිලි මැවේ. එවැනි බියකරු අවස්ථාව භූවා දක්වමින් රවනා කරන ලද භාව්පූරුණ ගිතයක් ලෙස මෙම ගිතය දක්වීය හැකි ය. මෙහි යොදාගෙන ඇති හාඡාව සරල ය. කෙටි වැකි යොදාගෙන ගිතය අර්ථගත්වා රසවත් ව ඉදිරිපත් කර ඇත. වැස්ස එන මොහොත් ඉතා ම කළබලකාරී කාර්යබහුල බවක් දක්නට ඇත. දර වික තෙමුණාත් උයා පිහා ගැනීමට හැකියාවක් නැත. ඒ නිසා දර වික ඉක්මනින් ගෙට ගැනීම ව වතුර ඉවර වී ඇති බැවින් කළගේඩියට වතුර ගෙන ඒමට දෙදෙනා ම යමු යැයි පවසන්නේ ඉහත සඳහන් කළ දී අර්ථ ගන්මිනි. හෝ හෝ ගාගෙන එන්නේ වැනි අනුපාසය දක්වෙන බස් වහරක් යොදාගෙන ඇත්තේ ගබඳ රසය මගින් අර්ථ රසය ඉස්මතු කරලිමට ය. එමත් ම අවස්ථානුකූල ව හාවාත්මක සිතුවිලි ඉස්මතු කරමින් සංයමයෙන් යුතු ව බස හසුරුවා ඇති බව පෙනෙනන් ව තිබෙන කාරණයකි.

'අක්කේක අක්කේ අර බලන්නකේ වැස්සක් නොවැ එන්නේ හෝ..හෝ..ගා ගෙන එන්නේ ගස්වැල් පෙරලෙන්නේ...' මේ අවස්ථාවේ නිවසේ ඇතිවන සංවාදය පාදක වන්නේ වැස්ස එන්නට සැරසෙන ආසන්න පරිසරයේ සිදුවන සිදුවීම් ය. 'සුලං තද දි - විදුලිය ද කොටස හෙන හඩ පැතිරේදී - මහ වලාකුලක් මේ එන්නේ' සුලං හැමීමත් සමග ම විදුලි කොටා හෙන හඩ මුළු පරිසරය පුරාවට ම පැතිරීමේ හයංකාර බව තව දුරටත් සිත තුළ ජනික කරවීමට සමත් වේ. එසේ ම වැස්සට පෙර සුදානම මෙම ගිතයේ කැපී පෙනේ. මවත් පියාත් නොමැති අවස්ථාවේ ගෙදර වගකීම් දරන වැඩිහිටි දුටු බාල සහොදුරායා ආමත්තුණය කරන ආකාරය ඉතාමත් අයය කළ යුතු ය. එය ගිතය පුරාවට විහිදී යයි. පවුල් සමගිය, සාමූහික බව, ආදරය පිළිබඳ වන ආකාරයට හි පදවැල් අමුණා ඇත. 'අක්කේ' වී පැදුරත් මිදුලේ හකුලා ගෙට ගනීම්' 'අක්කේ' දර වික ගෙට ගනීම්' යනුවෙන් අක්කාට ආමත්තුණය කරන්නේ බොහෝ ලෙන්ගතුකමිනි. එසේ ම වතුර ගෙන එන්නට අක්කා සමග ලිඳව යමු යැයි පවසන්නේ කියාපාමිනි. වැස්ස එන වේලාවේ මල්ලි තාම කුණුරේය.

යනුවෙන් අක්කාට ආමත්තුණය කරන්නේ බොහෝ ලෙන්ගතුකමිනි. එසේ ම වතුර ගෙන එන්නට අක්කා සමග ලිඳව යමු යැයි පවසන්නේ සාමූහික බව කියාපාමිනි. වැස්ස එන වේලාවේ මල්ලි තාම කුණුරේය මහු නොඑන නිසා එයද හිතට බිය ගෙනදෙන කරුණකි.

නංගි බියෙන් හඩන්නේ ගෙරවිලි හඩ බිල්ලන් යයි සිතාගෙන සහ මව නැති ගෝකයෙනි. නංගි සුදේ මග අඩුන්නෙපා අම්ම හඩික දැන් එය බිල්ලා නොවෙයි ඔය ගොරවන්නේ අහසේ හෙන නාදේ. ලෙස පවසමින් ඇය තැවා ගන්නට දරණ උත්සාහය, ආදරය, සෙනෙහස මතුකොට දක්වයි . මෙම ගිතය මාත්‍රා 4 තාලය අනුව මධ්‍ය ලයට ගායනා කරන අතර අවස්ථාවට උවිත පරිදි රසික සිත් තුළට බිය මුසු බව, කඩිසර ගිතය, ලෙන්ගතු බව ගැශුරින් දැනෙන පරිදි හා විත්ත රුප මැවෙන පරිදි රවනා කරන ලද ගිතයකි.

සහායක ඉගෙනුම් ආධාරක

- e නැණ පියස - Course: 9 ග්‍රේශීය නර්තනය
- වෙනත් youtube නාලිකා
- තාල රංග you tube නාලිකාව - නිවිතිගල කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය නර්තන අංශය
-
- අතිරේක පොත්/ සගරා - අත්රේක කියවීම් පොත 9 ග්‍රේශීය නර්තනය